

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur: 26 oktober 2023 (per mail)
Algemeen Bestuur: n.v.t.

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Soort notitie: Beleidsregels	Datum 25 oktober 2023
Steller G.J. Laarman	E-mail g.laarman@drechtsteden.nl
	Telefoonnummer 06 36232451

Onderwerp

Energietoeslag 2023

Voorstel

1. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Dordrecht 2023.

Bevoegdheid

Dagelijks Bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5 van de GR Sociaal).

Samenvatting

Het kabinet heeft wegens de aanhoudende hoge energielasten besloten om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen. Gemeenten kunnen deze energietoeslag 2023 opnieuw verstrekken via de categoriale bijzondere bijstand en de voorwaarden hiervoor opnemen in beleidsregels. De Drechtstedengemeenten lopen hier een verschillend tempo en kennen eigen voorwaarden. Per gemeente dienen, na besluitvorming in het daarvoor aangewezen gemeentelijke gremium, de beleidsregels te worden vastgesteld. De finale bevoegdheid hiertoe ligt bij het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal. Het onderhavige voorstel betreft de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 voor de gemeente Dordrecht.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

In 2022 konden huishoudens met een laag inkomen in de Drechtsteden voor het eerst in aanmerking komen voor een energietoeslag (hierna: 'ET22'). Dit als een van de crisismaatregelen die het kabinet, als antwoord op de snelle stijging van de energielasten als gevolg van de oorlog in Oekraïne, in 2022 heeft ingevoerd. De Participatiewet is aangepast om in 2022 eenmalig een energietoeslag in de vorm van categoriale bijzondere bijstand te verstrekken. Hiervoor zijn in de Drechtsteden in 2022 algemeen geldende beleidsregels opgesteld.

Het kabinet heeft wegens de aanhoudende hoge energielasten besloten om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen en de Participatiewet hiervoor opnieuw aan te passen. In afwachting van de wetswijziging is gemeenten tevens de mogelijkheid geboden om in de eerste helft van 2023 onder het regime van de vorige wetswijziging een aanvulling op de ET22 te verstrekken. De gemeente Dordrecht heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en de hoogte van de aanvulling op € 400 vastgesteld. Na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel d.d. 7 oktober 2023 kunnen gemeenten de energietoeslag 2023 (hierna: 'ET23') opnieuw verstrekken via de categoriale bijzondere bijstand. De voorwaarden dienen hiervoor te worden opgenomen in beleidsregels.

Drechtstedelijk besluitvormingsproces

Bij het DB-overleg van 9 oktober 2023 is een nieuw proces afgesproken voor de ET23. Hierbij is geconstateerd dat het niet realistisch is om te komen tot een uniforme regionale regeling in de Drechtsteden. De budgetten vanuit het Rijk en de geprognosticeerde kosten verschillen per gemeente,

en tegelijkertijd is er de wens om zoveel mogelijk budgetneutraal te verstrekken. Daarnaast verschilt per gemeente het tempo in de besluitvorming en de wens tot snelle uitbetaling. Er zijn reeds raads- of collegebesluiten genomen of deze zitten in een vergevorderd stadium. Differentiatie is hierdoor onvermijdelijk en onafwendbaar. Om deze redenen is afgesproken dat de GR Sociaal direct aan de slag gaat voor de gemeenten die de besluitvorming eerder afgerond hebben en wensen dat de ET23 versneld wordt uitbetaald. Dordrecht is de eerste gemeente voor wie de versnelde besluitvorming en uitbetaling wordt geregeld.

De Beleidsregels ET23 Drechtsteden zullen stapsgewijs voor alle gemeenten vastgesteld worden, afhankelijk van de voortvarendheid van de lokale besluitvorming. Om een snelle besluitvorming mogelijk te maken wordt het besluit over de formele vaststelling van de beleidsregels door het DB afgestemd per mail.

Kaders ET23 Dordrecht

De keuzes die in de beleidsregels worden gemaakt zijn eerder neergelegd en voorbesproken in de AB-overleggen van 26 januari 2023 en 23 maart 2023. De beleidsregels zijn conform de ontvangen wensen van Dordrecht.

Onderwerp	ET23 Dordrecht
Doelgroep	Huishoudens met een inkomen tot 120% Wettelijk sociaal minimum (WSM) en een laag vermogen. Uitgesloten (wettelijk): jongeren tot 21 jaar, inwoners met verblijf in inrichting en geen eigen energiekosten, gedetineerden, dak- en thuislozen en studenten.
Bedrag	€ 820 per huishouden
Uitbetaling	Gespreid uitbetalen in twee gelijke delen van € 410

Beoogd resultaat

Met de Energietoeslag wordt beoogd om inwoners die dat nodig hebben binnen het door het kabinet ter beschikking gestelde budget voor de gemeenten Dordrecht te compenseren voor de sterk gestegen energieprijzen.

Argumenten

Met de Energietoeslag wordt een grote groep inwoners uit de Drechtsteden die in de knel komt met hun energierekening gecompenseerd.

Kanttekeningen

Geen.

Consequenties

Financiële consequenties

In totaal heeft het Rijk € 1,4 miljard beschikbaar gesteld voor de energietoeslag 2023. De middelen zijn bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de daaraan verbonden uitvoeringskosten en worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Gemeenten worden hiermee in staat geacht om in 2023 opnieuw een energietoeslag van € 1.300 uit te keren aan huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Het Rijk heeft voor de aanvulling op de ET22 reeds € 500 miljoen uitbetaald aan alle gemeenten bij de decembercirculaire 2022. De decembercirculaire 2023 zal de verdeling van de resterende middelen (€ 900 miljoen) over de gemeenten bevatten. Het Rijk hanteert voor de ET23 een andere verdelingssystematiek voor de gemeenten dat bij de ET22.

Het (definitieve) Rijkbudget voor de gemeente Dordrecht voor de energietoeslag 2023 bedraagt € 10.983.998. Als wordt uitgegaan van hetzelfde aantal toekenningen als bij de ET22 (8.854) dan bedragen de verwachte kosten van de ET23 € 10.984.880. Het Rijk rekent 5% van het Rijksbudget als uitvoeringskosten, maar de SDD verwacht dat de uitvoeringskosten 2,5% procent van het Rijksbudget zullen bedragen (€ 274.600). Voor het tekort staat een vangnetregeling open, mits voldaan wordt aan de voorwaarden. Echter, de verwachting is niet dat het volledige tekort wordt vergoed vanuit deze vangnetregeling vanwege het beperkte budget (€ 32,5 miljoen).

Gemeente	Groep met nabetaaling 2022	Nieuwe huishoudens	Totaal uitkeringen ET 2023	Uitvoeringskosten	Reeds betaalde nabetaalingen op 2022	Totaal kosten ET	Tentatief budget 2023	Resteert
	uitgaven	uitgaven	uitgaven					
Dordrecht	€ 6.011.625	€ 1.248.655	€ 7.260.280	€ 274.600	3.450.000	10.984.880	€ 10.983.998	€ -882

Voor de ET22 is de verdeelsleutel *verhouding inkomsten Rijksmiddelen* gehanteerd, die door het AB bij de Eerste Burap 2022 is vastgesteld. Voor de ET23 verandert dit, aangezien bij AB-besluit van 1 december 2022 voor het minimabeleid is gekozen voor het verdeelprincipe *nut* (werkelijke kosten per gemeente). De energietoeslag is (categoriale) bijzondere bijstand en valt daarom onder het minimabeleid. Dit verdeelprincipe geldt ook voor de apparaatskosten, die naar rato worden verdeeld op basis van het aantal aanvragen per gemeente.

Personele en organisatorische consequenties

Om het uitkeren zo eenvoudig mogelijk te maken, kunnen gemeenten kosteloos een update van het bestand van 2022 laten maken door het Inlichtingenbureau. Daarmee kan naar verwachting een groter deel van de toeslagen in 2023 ambtshalve worden verstrekt. Voor het afhandelen van de aanvragen komt extra inhuur.

Juridische consequenties

Niet van toepassing. De beleidsregels zijn voorgelegd aan de juridisch controller.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Niet van toepassing.

Fatale termijn

De ET23 moet uiterlijk op 31 augustus 2024 aan de inwoners zijn uitbetaald.

Advies en draagvlak

De keuzes die in de beleidsregels worden gemaakt zijn eerder voorbesproken in de AB-overleggen van 26 januari 2023 en 23 maart 2023. De invulling van de beleidsregels zijn conform de ontvangen wensen van Dordrecht.

Verdere procedure en uitvoering

Voordat de aanvraagprocedure wordt opgesteld worden eerst de ambtshalve betalingen verricht aan de minimahuishoudens die al bij ons bekend zijn. Het deel van de ambtshalve groep waarvan we zonder check door het Inlichtingenbureau kunnen vaststellen dat deze in aanmerking komt (bijv. door een lopende bijstandsuitkering), krijgt de ET23 vóór 1 november 2023 automatisch uitbetaald. Het andere deel van de ambtshalve groep krijgt de ET23 eind november automatisch uitbetaald, namelijk nadat het Inlichtingenbureau de inkomens- en vermogenscheck heeft verricht. Voor de huishoudens die de ET23 niet ambtshalve ontvangen zal naar verwachting begin december de aanvraagprocedure worden opengesteld. Hierbij geldt dat het DB bij het overleg van 9 oktober de wens heeft uitgesproken om de aanvraagprocedure wél voor alle Drechtstedengemeenten op dezelfde datum te laten openstellen. De ET23 kan tot 1 april 2024 worden aangevraagd.

Communicatie

Er wordt opnieuw een communicatiecampagne opgezet. Omdat de lokale invulling van de ET23 zal verschillen binnen de Drechtsteden zal meer ingezet worden op de lokale communicatie. Landelijk is er ook aangekondigd (aangenomen motie) dat extra wordt ingezet om niet-gebruik te voorkomen.

Bijlagen

- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Dordrecht 2023